

Hírek a nagyvilágból

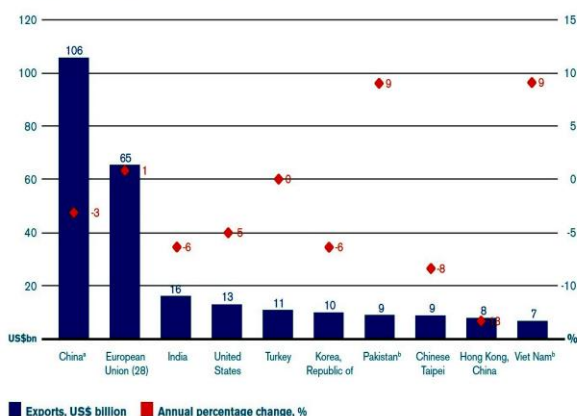
Máthé Csabáné dr., Lázár Károly

Csökcent a világ textil- és ruházati exportja 2016-ban

A World Trade Statistical Review 2017 közelmúltban publikált adatai szerint a tíz legnagyobb exportáló ország (Kína, EU, India, USA, Törökország, Dél-Korea, Pakisztán, Tajvan, Hongkong és Vietnam) összes textil-exportjának értéke 2016-ban 246 milliárd dollár, a ruházati termékeké 384 milliárd dollár volt, ami 22, illetve 3 milliárd dollárral kevesebb az előző évinél.

A textiltermékek legnagyobb exportőre 2016-ban is Kína volt, amely a világ textilexportjának 37%-át adja annak ellenére, hogy exportjuk 3%-kal csökkent (1. ábra). Kínát az Európai Unió követi 23%-os részesedéssel és 1% növekedéssel. A harmadik helyen India áll 6% részaránnyal és 6% csökkenéssel). Első ízben került be az első tízbe Vietnam, amely ezzel 2% részesedést ért el 9% növekedés után. Az első tíz ország közül Kína, India, az USA, Dél-Korea, Tajvan és Hongkong exportja esett.

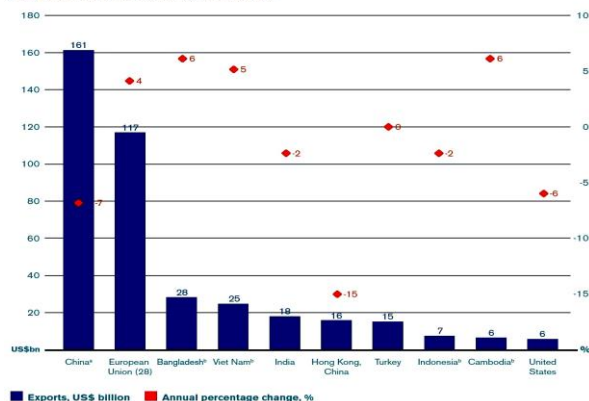
Top ten exporters of textiles, 2016
(US\$ billion and annual percentage change, %)

1. ábra

A ruházati termékek tekintetében a tíz legnagyobb exportőr: Kína, EU, Banglades, Vietnam, India, Hongkong, Törökország, Indonézia, Kambodzsa és az USA (2. ábra). Kína részesedése itt is a legnagyobb, de az exportjuk 7%-kal csökkent. Az EU viszont 4%-kal tudta növelni az eladásait harmadik országban.

Top ten exporters of clothing, 2016
(US\$ billion and annual percentage change, %)

2. ábra

Ami az importot illeti, az EU, az USA és Kína a három legnagyobb textilimportőr, részesedésük összesen 37%. A ruházati importban az EU, az USA és Japán a legnagyobb. Összes importjuk a világ ruházati importjának 63%-át adja. Megjegyzésre érdemes, hogy Kína ruházati importja nőtt a legjobban 2016-ban: 17%-kal.

Forrás: wto.org, illetve innovationsintextiles.com (mk)

Törökország a világ 8. legnagyobb fonalexportőre

A fonalexport a világban 2016-ban 4,8%-kal csökkent, 45 milliárd dollár értéket képviselt. Ennek 22%-a Kínából származott, 10 milliárd dollár értékben. A második legnagyobb fonalexportőr India, 11,1%-kal képviselteti magát, amit Vietnam követ 6,7% részesedéssel (3 milliárd dollár). Törökország 1,6 milliárd dollár értékű, 153 országban értékesített fonalexportjával a 8. helyen áll.

Törökország fonalexportja 2016-ban 1,7%-kal volt nagyobb, mint 2015-ben. Legnagyobb felvevő piacai: Olaszország, Belgium, az Egyesült Királyság és Irán.

Forrás: Knitting Industry
<http://www.knittingindustry.com/turkey-becomes-8th-largest-yarn-exporter-globally/>
LK

Egy feltörekvő exportőr: Sri Lanka

Az utóbbi években egyre növekszik Sri Lanka szerepe a ruházati termékek gyártásában és exportjában. Az ország ipari és kereskedelmi minisztere szerint az ország ruházati exportja 2017-ben elérte a 4,7 milliárd dollárt, ami már közel esik a top tíz közé bekerült Kambodzsa 6 milliárd, vagy Indonézia 7 milliárd dolláros exportjához. 2016-ban ez az érték még csak 4,3 milliárd volt, vagyis a növekedés közel 10%. A textilexport, amely az ország összes exportjának felét teszi ki, főleg az Egyesült Államokba és az Európai Unióba kerül.

Forrás: textilmedia.com (mk)

Oroszország a műszaki textiliák felé fordul

Miután Oroszország sem képes hagyományos textil- és ruhaiparát szinten tartani az ázsiai országokkal folyó versenyben, fejlesztési programjaiban a műszaki textiliák játszanak a legnagyobb szerepet. 2017 első felében a műszaki textiliák gyártása 20%-kal nőtt és a második felére is további növekedést vártak. A műszaki textiliákon belül különösen jelentősen, 35%-kal nőtt a nemszőtt kelmék termelése. Mindezek termelése a következő években is erősen növekedni fog, mivel rövidesen új szintetikus-szál-gyártó üzem lép üzembe. Az új üzem egy speciális gazdasági zónában épül Ivanovo közelében, amely az orosz műszaki textil központja. Az orosz műszaki textil gyártás szálanyag igénye jelenleg mintegy 200 000 tonna, ami évente 10-15%-kal is nő.

A fejlesztési tervekben a műszaki textiliák alapanyagaként a szintetikus szálak mellett a természetes szálak, főleg a kender termelését is fel akarják futtatni. A kender termelése 2011-re csaknem eltűnt, a termelési

terület mindössze 1500 hektár volt. Az orosz kormány azonban a következő években több kenderfeldolgozó üzem építését is tervezi természetesen a kender termesztésével párhuzamosan. 2018 végére a termesztési terület 6000 hektár lesz.

*Forrás: innovationsintextiles.com
(mk)*

Németország hitelekkel nyújt Ukrajna textil- és ruhaipari fejlesztéséhez

A Német-Ukrán Alap (GUF) a részben lengyel tulajdonban levő ukrán Kredobankkal együttműködve 1 milliárd ukrán hrivnya (37,5 millió dollár) értékben nyújt kölcsönt ukrán textil- és ruhaipari kis- és középvállalatoknak. Az akció része egy programnak, amelynek célja az ukrán textil- és ruhaipar fejlesztése, és amelyet a német állam támogat a német állami fejlesztési bankon (KfW) keresztül. A beruházási hitelekkel változó kamatok mellett nyújtják, a jelenlegi kamat 15%. A befektetési hitelek maximális futamideje hat év, a forgóeszköz hiteleké két év.

Az ukrán textil- és ruhaiparban vizsgálódott a bérmunkaviszonyokat és a munkások helyzetét vizsgáló Clean Clothes Campaign is. Megállapították, hogy Ukrajnában sokan még túlmunkával is csak 89 eurót keresnek havonta, ami az ottani létminimumnak csak az ötödét éri el. Ugyanakkor az ukrán gyárak megrendelői között olyan márkák vannak, mint a Benetton, az Esprit, a Geox, a Triumph és a vero Moda.

*Forrás: textilmédia.com
(mk)*

Növekedés várható a vízálló lélegző textiliák piacán

Egyre nő a szabadban jól használható vízálló, de a jó viselési komfortot biztosító, a levegőt és az izzadságot átteresztő textiltermékek iránti igény. Egy 2017 végén elkészült tanulmány szerint a vízálló és légáteresztő textiliák piacán évente 6,3 % növekedés várható.

Az ún. lélegző textiliákat leggyakrabban speciális bevonattal és/vagy mikropórusos membránokkal állítják elő. A most elkészített tanulmány szerint a terület egyik legnagyobb kihívása a káros, kockázatot jelentő vegyi anyagok kiküszöbölése a gyártás során. A speciális bevonatok és membránok ugyanis fluorozott szénhidrogéneket tartalmaznak, és ezek gyártása terheli a környezetet, a mérgező melléktermékek miatt. Jelenleg egy svájci startup cég, a Beyond Surface Technologies (BST) növényi alapú segédanyagokkal kívánja kiváltani a fluorozott vegyületeket. Az erre a célra fejlesztett Midori Evopel egyelőre még nem 100%-ig biobázisú, és a hatása még nem elegendő, de a több ismert cég által is támogatott fejlesztés folytatódik.

*Forrás: innovationsintextiles.com
outsideonline.com/1967866/waterproof-breathable-and-toxin-free
(mk)*

Eredményes a szőrmeellenes kampány Norvégiában

A norvég állatvédők több évtizedes kampányának eredményeként Norvégia kormánya már 2015-ben bejelentette a szőrmet termelő farmok betiltását. A 2017-es választások után kormányra került koalíció most közölte, hogy 2025-ig bezárja azokat a maradék farmokat is, amelyek még mindig róák és nyércek tenyésztésével

foglalkoznak. Norvégiában hosszú múltra tekint vissza ez a tevékenység. A második világháború előtt 20 000 farmmal a világ legnagyobb szőrmettermelője volt. Azóta ez visszaesett, ma már mindössze a rókaszőrmék 3%-a származik Norvégiából, 70% már Kínából jön. Bár még mindig kb. 400 ember foglalkozik a szőrmékkel, várható, hogy a parlamentben a végleges betiltás többséget fog kapni. Norvégia ezzel a döntésével nagy-Britanniát, Horvátországot, Ausztriát, Németországot és Csehországot követi a szőrmegyártás teljes betiltásában.

*Forrás: textilmédia.com és Reuters
(mk)*

Németországban bővíti tevékenységét a PHP Fibers cég

A PHP Fibers cég 2014 óta a thaiföldi Indorama Ventures leányvállalata. A céget több mint száz évvel ezelőtt, 1899-ben alapították Glanzstoff néven viszkóz-selyem gyártására. 1950-ben itt indult a német szintetikus szál-gyártás. 1998-ban a holland Acordis leányvállalata lett. 2003-ban a nagyteljesítményű műszaki fonalak üzletága önállósult és új cégbe szerveződött. Néhány kisebb átszervezés és átnevezés után a PHP Fibers GmbH-t megvette a thaiföldi szálgyártó.

A PHP Fibers GmbH továbbra is önálló német cég, az eredeti wuppertáli székhellyel. Tevékenységét erőteljesen bővíti. Újabban modern légszakszövetet gyártó üzemet nyit Németországban, oberburgi telephelyén. A becslések szerint az autókkal szembeni biztonsági követelmények szigorodása miatt évente 5%-kal növekszik a légszákok iránti igény. Az új üzemben a cég PA66 műszaki fonalat fogják használni. A légszák szövésére és kikészítésére a Toyobo technológiáját fogják használni. Az új üzemben 47 vízsugaras szövőszék lesz.

2017 szeptemberében akvizícióval bővítette termék portfólióját a PHP Fibers. Megvette a Toyobo Europe GmbH-től a Breathair® gyártását. A Breathair® rugalmas, térbeli szálszerkezet (3. ábra), amelyet bútorok és autóülések kárpitozására használnak a korábban használt, és a környezet szempontjából hátrányosabb poliuretánhab helyett.

3. ábra

*Forrás: textilmédia.com és a cég honlapja
(mk)*

Autóipari szigetelőanyag használt ruhákból

A francia Laroche cég, amely piacvezető a textilhulladékok újrahasznosítása és a nemszöttkelme-gyártó technológiák terén, érdekes projektet valósított meg Guatemalában, a NovaFibers céggel együttműködve. A guatemalai cég az Egyesült Államokban megszervezte a használt ruhák begyűjtését, majd értékesítését más országokban. A még nagyon alacsony áron is eladhatatlan ruhadarabok hasznosítására fejlesztette ki a Laroche célberendezését, amellyel a használt ruhákból nemszött textiliát állítanak elő, és ezt szigetelésre használják, többek között az autóiparban is.

*Forrás: textilmédia.com
(mk)*

Cellulózszálak biomassza hulladékból

Az ausztrál biotechnológiai cég, a Nannolose Ltd. jelenlegi, jó minőségű növényi cellulózt igénylő cellulóz-

termékek fenntartható alternatívájaként, szerves hulladékokból kiindulva akar cellulózszállakat előállítani. Először a sör, bor és más italok gyártásánál keletkező melléktermékekből, mikrobák segítségével állítottak elő szálglyártásra alkalmas cellulózt. A biotechnológiai folyamat lassú (valamivel kevesebb egy hónapnál), de energia- és helyigénye kicsi.

Forrás: innovationintextiles.com (mk)

Bőrszerű anyag biotechnológiával

Egy divattervezőnek készülő amerikai diák bőrszerű, ruházatkodásra is használható anyag kifejlesztésére indított kísérleteket. Víz, cukor, zöld tea és a speciális baktériumokat és élesztőt tartalmazó kombucha tea keverékének fermentálásával tudott továbbfelhasználásra alkalmas anyagot előállítani. A fermentációs folyamat maga két-három hetet vesz igénybe, ennek végén az elegy felületén 2-3 cm vastag szilárd anyag képződik, amely szárítás után bőrszerű tulajdonságokat mutat.

Forrás: innovationintextiles.com (mk)

Gépkocsikerék fonatolt szénszállal erősített műanyagból

A Porsche az első autógyár, amely fonatolt szénszállal készített a korábbi, fémből készült keréknél 20%-kal könnyebb és ugyanennyivel erősebb kerekeket. Az új kereket 2018. januártól lehet rendelni a Porsche 911 Turbo S Exclusive szériájához. A kerekek középső részénél szénszálas szövetet használtak. Az abroncsnál a szénszálat fonatolták, mégpedig a világ eddigi legnagyobb fonatológépén, amelynek átmérője 9 méter.

Forrás: textilmedia.com (mk)

Új környezetbarát szőnyegfonal

A január 12-15. között tartott Domotex kiállításon mutatta be új környezetbarát fonalat a belgiumi Beaulieu Yarns cég. Az EgoBalance® család PA 6 fonalat részben megújuló növényi anyagból állítják elő. Az új fonal kielégíti a TÜV SÜD CMS 71 tanúsítvány követelményeit, amely bizonyítja, hogy az adott termék gyártásánál az olajalapú nyersanyag bizonyos százalékát megújuló nyersanyaggal helyettesítik. A szála elvégzett életciklus elemzés (LCA) szerint ez a helyettesítés 75%-os csökkenést eredményez az üvegházhatású gázok kibocsátásában. Az új PA6 szőnyegfonal tulajdonságai nem térnek el a korábbi típusától, így a felhasználók változtatás nélkül alkalmazhatják.

Forrás: textileworld.com (mk)

Új hőtartó, hőszigetelő szál

Solotex ® Thermo néven új, speciális szálát fejlesztett ki és hozott forgalomba a japán Teijin csoporthoz tartozó Teijin Frontier Co. Ltd. cég. Az új szál egyfajta poliészterszál, alapanyaga a politrimetilén tereftalát (PTT). Kiemelkedő tulajdonsága a hővisszatartás és a jó hőszigetelés, ezért a szabadban is használt ruhadarabok gyártására ajánlják. A speciális termikus tulajdonságok a szálszerkezetbe beágyazott szerves részecskének köszönhetőek, amelyek elnyelik az infravörös napsugárakat. Egy minőségtanúsító intézet vizsgálata szerint a viselő ebből a szálból készült öltözetben 5 °C-kal ma-

gasabb hőfokot érzékel, mint egy hasonló, szokásos poliészterszálból készült termék esetén.

Forrás: textileworld.com (mk)

A Lenzing cég új lyocell filamentfonala, a Tencel™ Luxe

Párizsban, 2017. október 9-én mutatta be a Lenzing új termékét, a Tencel™ Luxe filamentfonalát. Ez az első Tencel típusú filamentfonal, amit a cég fontos mérőföldkőnek tart a 2016 novemberében bemutatott „sCore TEN” stratégia megvalósításában. A stratégia lényege, hogy a jövőbeli növekedésüket és jövedelmezőségüket a speciális, de egyúttal környezetbarát termékekkel fogják elérni. Az új szál az elnevezésének megfelelően esztétikailag és a viselési komfortot tekintve kiemelkedő tulajdonságokkal rendelkezik: sima felületének köszönhetően a belőle készített kelme fogása és esése a selyemre emlékeztet, természetes nyersanyagának köszönhetően jók a komfort tulajdonságai, jó a színtartóssága. Jól használható együtt olyan más szálakkal, mint a gyapjú, a selyem és a kasmír. Az új szál a Lenzing cég zárt, hulladéktelen technológiájával gyártják, amelyért a cég megkapta az Európai Unió környezeti díját, az „European Award for the Environment”-et. A Tencel Luxe fonalat egyelőre kísérleti üzemben gyártják, nagyüzemi méretben a tervek szerint a cég székhelyén, Lenzingben fogják gyártani, bővítve ezzel az ottani kapacitást.

Forrás: textileworld.com (mk)

Csíramentesített pelenkák viszkózból

A pelenkába jutó vizelet kvaterner ammóniumvegyület, amely pozitív töltésű. A szokványos viszkóz negatív töltésű, ezért megköti az ammóniumvegyületek 80%-át, amik így bennmaradnak a pelenkában. A Kelheim Fibres cég Danufil QR néven pozitív töltésű viszkózszálat fejlesztett ki, amely ezt a káros hatást 10% alá csökkentette, a kvaterner vegyület legnagyobb része kimosható. Ezt a hatást egy biológiailag tökéletesen lebomló adalékanyaggal érte el, amit beépítenek a szál anyagába, így az tartósan ott is marad.

Forrás: AVR Nonwovens and Technical Textiles, <https://www.avronline.de/disinfectant+wipes+with+viscose+kelheim+fibres+sets+quats+free+.185519.htm#.WmclVK7ibIU> LK

Kerékpáros kesztyű GPS-szel

4. ábra

vagy balra befordulnia.

Egy amerikai tervező, Joe Doucet a Reebokkal együttműködve olyan kerékpáros kesztyűt készített, amelybe GPS-t épített be, és amely – azon kívül, hogy a tenyér izzadságának elvezetéséről is gondoskodik – a betáplált program szerint egy LED-sorral létrehozott fényjelekkel mindig jelzi a kerékpárosnak, mikor kell jobbra

Forrás: Reebok partners with designers for Flexweave prototype. <http://www.innovationintextiles.com/fibres-yarns-fabrics/reebok-partners-with-designers-for-flexweave-prototype/> LK

Kötött cipőfelsőrész – körkötőgépről

5. ábra

6. ábra

kelmében színes fonalakból kialakítja a mintás cipőfelsőrész kiterített formáját, amit azután utólag kiszabnak. Egy végen belül különböző méretű cipőfelsőrész-formák alakíthatók ki, hogy minél kevesebb legyen a szabászati veszteség.

Forrás: New technology in footwear.

<http://www.innovationintextiles.com/technology-machinery-equipment/santoni-introduces-new-mecmor-machine-for-footwear/>
LK

Készülék szennyeződések eltávolítására a szálanyag-halmazból

Az Uster cég *Uster Jossi Vision Shield* elnevezésű készüléke felfedezi a legkisebb szennyezőanyagot, például idegen szálakat vagy más apró részecskéket is a szálanyag-halmazban, ami egyes alkalmazási területeken, mint például az egészségügyi textiliáknál, nagyon fontos szempont. A rendszer a legkorszerűbb spektroszkópiai eljárást alkalmazza és a szokásosnál szélesebb hullám-hossz-tartományban működik, az infravöröstől az ibolyántúlig. A készüléket elsősorban a nemszőttkel meggyártásban ajánlják felhasználni, mert nemcsak kimutatja a szennyezőanyagot, hanem el is távolítja azt.

7. ábra

Forrás: Innovation Textiles

<http://www.innovationintextiles.com/testing-standards/uster-helps-minimise-waste-in-medical-nonwovens/>
LK